

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Bf.II.792/2011/18. szám

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, a 2012. évi január hó 25. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla a különösen nagy kárt okozó csalás büntette és más bűncselekmény miatt vádlott ellen indított büntetőügyben a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 2011. évi szeptember hó 23. napján kihirdetett 9.B.642/2011/13. számú ítéletét megváltoztatja a következők szerint.

A vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetést 3 (három) év börtönre, míg a közügyektől eltiltást 3 (három) év időtartamra súlyosítja.

Egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban 3000.- (Háromezer) Ft - a vádlottat terhelő - bűnügyi költség merült fel.

I n d o k o l á s :

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság (jelenleg Szolnoki Törvényszék) a rendelkező részben írt határozatával vádlottat csalás büntette és közokirat-hamisítás büntette miatt 1 év 6 hónap börtönre és 2 év „közügyek gyakorlásától való eltiltásra” ítélte. Rendelkezett az előzetes letartóztatásban töltött idő beszámításáról és az eljárás során felmerült 27.125.- Ft bűnügyi költség viseléséről.

Az ítélet ellen az ügyész a nyilatkozattételre fenntartott 3 napon belül a vádlott terhére súlyosítás érdekében fellebbezett. Véleménye szerint a megyei bíróság által megállapított tényállás és a vádlott bűnösségére vont következtetése is helyes, azonban a kiszabott büntetés törvénysértő, mivel a kár megtérülése és a jelentős időmúlás, mint nyomatékos enyhítő körülmények sem teszik lehetővé - a halmazati büntetésre figyelemmel - a kiszabható büntetés alsó határának átlépését.

A vádlott és védője enyhítés érdekében jelentettek be fellebbezést.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.328/2011/1-II. számú átiratában az ügyészi fellebbezés fenntartásával az első fokú határozat megváltoztatását, a vádlottal szemben kiszabott fő- és mellékbüntetés tartamának felemelését indítványozta. Álláspontja szerint a

büntetés kiszabásánál az enyhítő rendelkezések alkalmazásának nem volt helye, az első fokú bíróság túlzott jelentőséget tulajdonított a kár megtérülésének és a vádlott részbeni ténybeli beismerő vallomásának. Figyelemmel arra, hogy a vádlott büntetett előéletű, korábban is hasonló jellegű vagyon elleni bűncselekményeket követett el, valamint arra is, hogy halmazati büntetést kellett kiszabni, a megyei bíróság által kiszabott büntetés nem áll arányban a vádlott cselekményének tárgyi súlyával.

Az ítélet tábla a fellebbezéseket a Be. 361. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülésen bírálta el.

A nyilvános ülésen az ügyész az írásban bejelentett indítványát változatlanul fenntartotta, továbbra is indítványozta a vádlott büntetésének súlyosítását. Hangsúlyozta, hogy az enyhítő rendelkezések alkalmazásának nincsenek meg a törvényi feltételei, a bűncselekmény tárgyi súlya és a bűnhalmazat a börtönbüntetés mértékének felemelését indokolja.

A védő a perbeszédében a vádlott csalás büntette alól való felmentése érdekében és az enyhítés körében bejelentett fellebbezést fenntartotta. Hivatkozott arra, hogy az első fokú bíróság is rögzítette az általa megállapított tényállásban, hogy a vádlott a hamis ítéletkiadmányt kapta és nem maga készítette, mivel az ehhez szükséges technikai eszközzel nem rendelkezett, így a védői álláspont szerint a vádlott gondatlansága vezetett a hamis okirat felhasználásához. Kérte a büntetés súlyosítására irányuló fellebbviteli főügyészségi indítvány elutasítását is.

A vádlott a nyilvános ülésen nem jelent meg.

A büntetés súlyosítására irányuló ügyészi fellebbezés alapos, míg a vádlott felmentésére és a büntetés enyhítésére irányuló fellebbezések alaptalanok.

A Debreceni Ítélet tábla, mint másodfokú bíróság a Be. 348. § (1) bekezdése alapján a fellebbezéssel megtámadott ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírálta. Az ítélet tényállásának megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseket arra tekintet nélkül bírálta felül, hogy ki, milyen okból fellebbezett. A revízió elvének szem előtt tartásával ellenőrizte, hogy az elsőfokú bíróság megtartotta-e az eljárási szabályokat, és vizsgálta az ítélet megalapozottságát is.

Az ítélet tábla a felülbírálat során megállapította, hogy az első fokú bíróság eljárási szabályt nem sértett, így a Be. 373. §-ának (1) bekezdés II. pontjában felsorolt, valamint a Be. 375. § (1) bekezdésében meghatározott okokból az ítélet hatályon kívül helyezése fel sem merülhetett.

A megyei bíróság a perrendi szabályokat megtartotta, az ügyfelderítési kötelezettségének maradéktalanul eleget tett. Az általa megállapított tényállás megalapozott és mentes a Be. 351. §-ának (2) bekezdésében felsorolt hiányosságoktól, ezért azt a másodfokú bíróság az eljárása során irányadónak tekintette. A megalapozott tényállás eredményesen nem

támadható, a tényállás helyessége esetén a Be. 351.-352. §-ai alapján a másodfokú perben eltérő tények megállapítására, a bizonyítékok felülmérlegelésére nincsen perjogi lehetőség, így a vádlott felmentése érdekében előterjesztett védelmi fellebbezés eredményre nem vezethetett.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok értékelése során okszerű és logikus mérlegeléssel állapította meg a tényállást, és ezekből helyes következtetést vont a vádlott bűnösségére, továbbá megfelelő a bűncselekmény jogi minősítése és a vádlotti tudattartalomra levont jogi következtetés is.

A vádlott védőjének a csalás tényállása vonatkozásában a bűnösség eltérő megállapítására, a gondatlanságra irányuló érvelése nem volt megalapozott. Az első fokú bíróság vizsgálta a vádlotti szándékot, indokát adta annak, hogy a vádlott a nála lévő ítélet hamis voltának tudatában nyújtotta be azt a pénzintézethez, és ebben haszonszerzési cél vezette. Ezen következtetéseket az ítélet tábla is osztotta. A megyei bíróság törvényesen, és a büntető törvénykönyv törvényhelyeinek pontos felhívásával minősítette a vádlott cselekményét, azonban az indokolási kötelezettség maradéktalan teljesítése érdekében szükséges annyi kiegészítést tenni, hogy a közokirat-hamisítás azért a Btk. 274. § (1) bekezdés b) pontja szerint minősül, mert nem a hamis ítélet elkészítése, hanem annak felhasználása lett a vádlott terhére róva.

A megyei bíróság a büntetés kiszabása során irányadó bűnösségi körülmények körében súlyosító körülményként a vádlott büntetett előéletét, enyhítő körülményként a ténybeli beismerő vallomását, az okozott kár megtérülését, a cselekmény óta eltelt időt, valamint a családi cselekmény adott minősítésen belüli viszonylag kisebb tárgyi súlyát értékelte.

Az ítélet tábla megítélése szerint a jelen ügyben súlytalan enyhítő körülmények túlértékelésével kiszabott büntetés nem szolgálja a törvényben is meghatározott büntetési célokat.

A cselekmény elkövetése óta bekövetkezett objektív időmúlás kétségtelenül jelentős. Megállapítható azonban, hogy a 2005 június 8. napján elkövetett cselekményt követően a vádlott szökésben volt, külföldön bujkált a felelősségre vonás elől. Gyanúsított kihallgatására így csak 2011. februárjában kerülhetett sor. Ezt követően a vádlott előzetes letartóztatásba került, majd az ítélet kihirdetése utáni szabadlábra helyezését követően ismét ismeretlen helyre távozott, és ezzel ismét jelentősen késleltette az eljárás befejezését. A vádlott terhére róható jelentős időmúlásnak így enyhítő körülményként történő értékelése csak egészen csekély súlyú lehet.

Az okozott kár megtérülése ugyancsak nem a vádlott magatartásának köszönhető. A vádlott a vagyoni elleni bűncselekményt befejezte, tévedésbe ejtő magatartásának következtében a tényállásban meghatározott összeg átutalása a számlájára megtörtént. Az összeget többször megpróbálta felvenni, az azért nem sikerült, mert az OTP Bank Nyrt a számláját időközben zárolta. A kár megtérülte így a vádlott javára nem értékelhető.

Ugyancsak nem értékelhető a vádlott javára a bűncselekmény elkövetésének beismerése, mert a vádlott teljes körűen tagadta, hogy bármilyen bűncselekményt elkövetett volna.

Sem a közokirat-hamisítás büntetettét, sem a csalás büntetettét nem ismerte el. Ténybeli tévedésre hivatkozott, amely védekezését a bíróság nem fogadta el.

Az valóban megállapítható, hogy az irányadó büntetési tételkereten belül a súlyosabb minősülést, és büntetést megalapozó alsó értékhatárához közelít a vádlott által megvalósított bűncselekmény által okozott kár összege. Az is megállapítható azonban, hogy az alsó határt (a jelentős érték felső határát) több mint 20 millió forinttal haladja meg az okozott kár összege. A jelentős értékre elkövetett csalás büntetettére kiszabható büntetési tétel egytől öt évig terjedő szabadságvesztés büntetés. Mindezek tükrében az enyhítő szakasz alkalmazásával kiszabott időtartama a szabadságvesztés büntetésnek súlytalan. A megyei bíróság érvelésének elfogadása ahhoz vezetne, hogy súlyosabb büntetés kiszabása lenne indokolt annál, aki a jelentős kár felső határát éppen el nem érő kárt okoz, és cselekménye a Btk. 318. § (5) bekezdése szerint minősül, mint a vádlott, aki ezen értékhatárt több mint 20 millió forinttal meghaladta. Az ítélőtábla így osztja az ügyészség azon álláspontját, hogy nincs olyan körülmény, amely a Btk. 87. §-ának (2) bekezdés c) pontjában írt enyhítő rendelkezés alkalmazására indokul szolgálna.

A kifejtettekre tekintettel az ítélőtábla az ügyészi fellebbezést megalapozottnak találta és a vádlottal szemben kiszabott fő- és mellékbüntetés mértékét - figyelemmel a Btk. 37. §-ában megfogalmazott büntetési célra, és a Btk. 83. §-ában rögzített büntetés kiszabási elvekre - a rendelkező részben írtak szerint felemelte.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság a megyei bíróság ítéletét a Be. 372. § (1) bekezdése alapján a szükséges részben megváltoztatta, míg helytálló rendelkezéseit a Be. 371. § (1) bekezdésének alkalmazásával helybenhagyta.

Az ítélőtábla a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségről a Be. 381. § (1) bekezdése alapján rendelkezett.

Debrecen, 2012. január 25.

Dr. Gömöri Olivér sk.	. Elek Balázs sk.	. Háger Tamás sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró

ZÁRADÉK: A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 2011. évi szeptember hó 23. napján kihirdetett 9.B.642/2011/13. számú ítélete jelen másodfokú határozatban írt változtatással 2012. január hó 25. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Debrecen, 2012. január 25.

Dr. Gömöri Olivér sk.
a tanács elnöke